

BOSNA i HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE i HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 051142 13 Gž
Brčko, 19.07.2013. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Tešić Dragane kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. M. iz J., opština L., zastupanog po punomoćniku R. S., advokatu iz B., protiv tužene NLB b. d.d. T., radi sticanja bez osnova, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 051142 12 P od 28.03.2013. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 19.07.2013. godine, donio je slijedeće

R J E Š E N J E

Žalba tužitelja S. M. iz J., opština L. se ODBIJA kao neosnovana i rješenje Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 051142 12 P od 28.03.2013 godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 P 051142 12 P od 28.03.2013 godine (u daljem tekstu: prvostepeno rješenje) odlučeno je kako slijedi:

„Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine oglašava se apsolutno nenadležnim za raspravljanje i odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Tužba tužioca: S. M. sina I. iz J., opština L. protiv tuženog: NLB b. d.d. T., ul..., radi: sticanja bez osnova, podnesena ovom suda dana 15.10.2012.godine se ODBACUJE.“

Protiv prvostepenog rješenja, blagovremeno se žali tužitelj S. M. (u daljem tekstu: tužitelj) zbog povrede odredaba parničnog postupka, ističući da je prvostepeni sud „izveo pogrešan zaključak i pogrešno cijenio odredbe ZPP-a oglasivši se apsolutno nenadležnim“, jer smatra da mu je za verifikaciju spornog iznosa neophodan dokaz o štednji, odnosno upis deviznih sredstava u knjižicu, te je iz tog razloga „i ustao tužbom radi utvrđenja i upisa“. Navodeći da „Agencije ne vode postupak utvrđivanja, nego samo verifikaciju postojeće stare štednje, i po verifikaciji isplatu iste“, i da se „prvo mora utvrditi postojanje duga“ u sudskom postupku, predlaže ovom sudu da prvostepeno rješenje ukine i „vрати predmet na dalji postupak radi utvrđenja“.

Tužena NLB b. d.d. T. (u daljem tekstu: tužena) je blagovremeno odgovorila na žalbu tužitelja i u odgovoru pobija žalbene razloge i navode iznesene u žalbi.

Nakon što je ispitao prvostepeno rješenje u smislu odredbe člana 330., a u vezi sa odredbom člana 345. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09 i 52/10 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da žalba nije osnovana iz razloga koji slijede:

Naime, odredba člana 16. Zakona o parničnom postupku propisuje da sud u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi da li rješavanje spora spada u sudsku nadležnost (stav 1.), i kada utvrdi da za rješavanje spora nije nadležan sud, nego neki drugi organ vlasti, ogласiće se nenadležnim, ukinuće radnje sprovedene u postupku i odbaciti tužbu (stav 3.), dajući jasno uputstvo parničnom sudu za postupanje u slučaju kada utvrdi da rješavanje predmeta spora ne spada u sudsku nadležnost, a prema odredbi člana 15. istog Zakona (koja propisuje momenat od kojeg se ispituje postojanje nadležnosti) prvostepeni sud već po prijemu tužbe ocjenjuje da li je nadležan (stav 1.) i prilikom ocjenjivanja nadležnosti, uzima u obzir navode u tužbi i činjenice koje su sudu poznate (stav 2.).

Dakle, parnični sud po prijemu tužbe ispituje svoju nadležnost, pa tako i postojanje apsolutne nadležnosti, razmatrajući kako činjenice koje su navedene u tužbi, tako i činjenice koje su mu poznate i na taj način odlučuje o postojanju ove pozitivne procesne pretpostavke, koja mora biti ispunjena da bi sud mogao da se upusti u meritorno odlučivanje o predmetu spora. U konkretnom slučaju, prvostepeni sud je pravilno analizirajući sadržaj tužbe, odnosno činjenice na kojima je tužitelj zasnovao svoj tužbeni zahtjev, a uzevši u obzir prigovore apsolutne i mjesne nenadležnosti, koje je tužena istakla u odgovoru na tužbu, pravilno zaključio da zahtjev tužitelja, kako ga je on u skladu sa načelom dispozicije opredijelio u ovom postupku, nije zahtjev o kojem bi parnični sud bio ovlašten da odlučuje.

Cijeneći zahtjev tužitelja, koji se (prema petitu tužbe-tužbenom prijedlogu) u suštini svodi na traženje od suda da tuženu obveže da mu „izvrši upis iznosa od 4.446,60 CHF, a zatim i isplati navedeni iznos novca sa zakonskom zateznom kamatom počev od 20.08.1990. godine“ (jer da je kod pravnog prednika tužene imao otvoren devizni račun, na koji je po njegovoj tvrdnji „iz njegove penzione kase“ u Švicarskoj poslat navedeni novčani iznos 1990. godine, „s tim što je prilikom doznake navedenog iznosa pogrešno naveden broj računa tužioca“), prvostepeni sud je pravilno zaključio da se radi o potraživanju po osnovu stare devizne štednje u domaćoj banci na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Međutim, postupak, način i rokovi izmirenja obveza Bosne i Hercegovine po osnovu računa stare devizne štednje deponirane u domaćim bankama na teritoriji Bosne i Hercegovine, regulisani su Zakonom o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 28/06, 76/06 i 72/07), koji u odredbi člana 2. stav 1. propisuje da se pod starom deviznom štednjom podrazumijevaju devizna sredstva kod banaka na teritoriji Bosne i Hercegovine, sa stanjem na dan 31.12.1991. godine, a odredbama članova 6. i 7. propisuje način ostvarivanja (putem verifikacije) potraživanja po osnovu računa stare devizne štednje, predviđajući da verifikaciju stare devizne štednje, u skladu sa odlukama vlada entiteta i Skupštine Distrikta, vrše Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge a.d. Banja Luka (za Republiku Srpsku i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine), te Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo i Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga Mostar (za Federaciju Bosne i Hercegovine) – u daljem tekstu Agencije.

Stoga, eventualna prava po osnovu deviznih sredstva, za koja tužitelj tvrdi da je imao kod pravnog prednika tužene (a za koja sredstva navodi da zbog pogrešno navedenog broja bankovnog računa prilikom njihovog transfera nisu upisana na njegov devizni račun), prema Zakonu o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje, koji predstavlja sedes materiae kada su u pitanju postupak, način i rokovi izmirenja te obveze (koju je na sebe preuzela država Bosna i Hercegovina, odnosno entiteti i Distrikt), tužitelj može ostvarivati u postupku verifikacije računa stare devizne štednje kod nadležne Agencije kao upravnog organa zaduženog za vođenje tog postupka.

Kako prema odredbama Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje, odlučivanje o postojanju (verifikaciji) stare devizne štednje nesporno spada u nadležnost Agencija koje vode taj postupak, po čijem okončanju se pristupa izmirenju obveza od strane države, očigledno je da odlučivanje o predmetnom tužbenom zahtjevu izlazi van ovlaštenja kruga poslova sudova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno van okvira njihove apsolutne nadležnosti.

S tim u vezi, za zasnivanje (apsolutne) nadležnosti parničnog suda u Distriktu, irelevantno je to što tužitelj tvrdi da u sudskom postupku želi prvo da izdejstvuje utvrđenje postojanje duga, kako bi potom (kod Agencije) podnio zahtjev za verifikaciju štednje (pri čemu je takva tvrdnja u suprotnosti sa postavljenim tužbenim zahtjevom koji glasi i na isplatu iznosa). Naime, odredba člana 12. Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje propisuje koja dokumentacija se prilaže uz zahtjev za verifikaciju, omogućavajući osobama koje potražuju navedenu štednju da u svrhu dokazivanja postojanja štednje mogu podnositi sve dokumente i dokaze kojima će dokazivati pravo na staru deviznu štednju, i u tom smislu se kao neosnovana pokazuje tvrdnja tužitelja da je samo presuda zamjena za štednu knjižicu. Jer, tužitelju navedena odredba omogućava da u postupku verifikacije stare devizne štednje dokazuje svoje pravo na istu svim raspoloživim dokazima, a ukoliko Agencija kao prvostepeni organ odbije njegov zahtjev za verifikaciju, ovlašten je na podnošenje žalbe Komisiji za verifikaciju računa stare devizne štednje, kao drugostepenom upravnom organu (član 15. stav 5. i stav 6.). Tek ukoliko bi tužitelj kao potražilac u upravnom postupku verifikacije bio nezadovoljan i odlukom drugostepenog upravnog organa, bio bi ovlašten da zatraži sudsku pravnu zaštitu pokretanjem upravnog spora pred nadležnim sudom (član 15. stav 6.).

U skladu sa svim prethodno izloženim, ocjena je ovog suda da je, polazeći od činjenica navedenih u tužbi, prvostepeni sud pravilno odlučio kada se oglasio apsolutno nenadležnim (za postupanje i odlučivanje u ovom sporu) i odbacio tužbu tužitelja, obzirom da prava čiju zaštitu tužitelj traži u ovom postupku, može ostvarivati isključivo pred nadležnim organom uprave, a tek protiv konačnog upravnog akta može zatražiti zaštitu pred sudom, ali i tada ne pred parničnim već mjesno nadležnim upravnim sudom (koji u svakom slučaju nisu sudovi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine).

Kako tužitelj u žalbi niti jednim pravno relevantnim razlogom sa aspekta odredbe člana 16. Zakona o parničnom postupku temeljem kojeg se prvostepeni sud oglasio nenadležnim i odbacio njegovu tužbu, niti s aspekta odredbi Zakona o izmirenju obveza po osnovu računa stare devizne štednje koji jasno predviđa nadležnost upravnih organa u postupku verifikacije i izmirenja obveza po osnovu stare devizne štednje, ne pobija pravilnost i zakonitost prvostepenog rješenja, valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepeno rješenje na osnovu odredbe člana 344. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević